

RZECZPOSPOLITA POLSKA

ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

1001-1.0280.127.2023

KANCELARIA SENATU

03980200814890

RPW/14777/2023 P zał

2023-07-13 rej. Kamela Iwona

Warszawa, dnia 7.07. 2023 r.

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący

Komisji Ustawodawczej

Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Stawosny   *Paluc*   *Przewodniczący*

Odpowiadając na pismo z 22 czerwca 2023 r., nr BPS.DKS.KU.0401.14.2023, dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (druk nr 1024)¹, uprzejmie informuję, że niniejszy projekt, choć uwzględnia większość z uwag zgłoszonych przez Prokuratora Krajowego w piśmie z dnia 23 listopada 2021 r., nr 1001-1.-280.86.2021, do projektu procedowanego przez Senat RP jako druk nr 550 - o tożsamym tytule i dotyczącego niemal tożsamych kwestii - to jednak wymaga dalszych korekt.

Nie negując samej idei kształtowania rozwiązań normatywnych z uwzględnieniem dobra dziecka, nie sposób jednak uznać, aby w zgodzie z takim zamierzeniem pozostawało uchylenie przepisów art. 582¹ § 3 i 4, art. 598¹⁵, art. 598¹⁶ i art. 756² k.p.c. (art. 2 pkt. 7, 8 i 10 projektu). Chociaż bowiem w uzasadnieniu projektu

¹ Dalej jako: projekt.

odniesiono się tylko do uchylecia niektórych spośród przywołanych przepisów, to wynika z niego, że przyczyną takiego rozwiązania ma być – nie wiedzieć w oparciu o co oceniana – „nieefektywność tych przepisów w praktyce” oraz „pogłębianie przez nie antagonizmów między rodzicami”. Autorom *projektu* umyka jednak, że funkcjonowanie tych unormowań służyć ma nie tyle rodzicom, co dobru dziecka poprzez zapewnienie sądowi możliwości dyscyplinowania tychże rodziców w celu prawidłowej realizacji przez nich obowiązków względem dziecka².

Nie sposób też nie dostrzec, że - wbrew wyrażonemu w uzasadnieniu pogładowi - instytucja w tych przepisach przewidziana nie służy „łatwemu wzbogaceniu się przez jednego z rodziców kosztem drugiego”³, gdyż po pierwsze sąd nie sięga po nią od razu, lecz dopiero w sytuacji, gdy osoba, której uprzednio zagroził nakazaniem zapłaty, nadal nie wypełnia swego obowiązku lub narusza obowiązki wynikające z orzeczenia o kontaktach⁴, a po drugie - wydając postanowienie o nakazie zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej nie bierze pod uwagę „jedynie sytuacji majątkowej osoby dokonującej naruszeń”⁵, lecz - zgodnie z art. 598¹⁶ § 1 k.p.c. - ustala jej wysokość „stosownie do liczby naruszeń i może „zmienić wysokość sumy pieniężnej, o której mowa w art. 598¹⁵, ze względu na zmianę okoliczności”.

Krytycznie trzeba również odnieść się do ujętej w art. 3 *projektu* propozycji zmiany art. 2 ust. 1 pkt 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury*⁶, sprowadzającej się do uszczegółowienia zadania Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w postaci „szkolenia i doskonalenia zawodowego

---

² Art. 582¹ § 3. *W razie uzasadnionej obawy naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach przez osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje, lub osobę uprawnioną do kontaktu z dzieckiem albo osobę, której tego kontaktu zakazano, sąd opiekuńczy może zagrozić nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, stosownie do zasad określonych w art. 598¹⁵:*

1)osobie, pod której pieczę dziecko pozostaje - na rzecz osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem lub

2)osobie uprawnionej do kontaktu z dzieckiem albo osobie, której tego kontaktu zakazano - na rzecz osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje.

§ 4. *Przepis § 3 stosuje się odpowiednio do orzeczenia, w którym sąd określił, że dziecko będzie mieszkać z każdym z rodziców w powtarzających się okresach.*

³ Uzasadnienie *projektu*, str. 5.

⁴ Art. 598¹⁶. § 1. *Jeżeli osoba, której sąd opiekuńczy zagroził nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, nie wypełnia nadal swego obowiązku, sąd opiekuńczy nakazuje jej zapłatę należnej sumy pieniężnej, ustalając jej wysokość stosownie do liczby naruszeń. Sąd może w wyjątkowych wypadkach zmienić wysokość sumy pieniężnej, o której mowa w art. 598¹⁵, ze względu na zmianę okoliczności.*

§ 2. *Przepis § 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli osoba, której sąd zagroził nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej zgodnie z art. 582¹ § 3, dopuściła się naruszenia obowiązku wynikającego z orzeczenia o kontaktach.*

⁵ Uzasadnienie *projektu*, str. 6.

⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 217, z późn. zm.

sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury w celu uzupełnienia ich specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych” poprzez dodanie jako jego elementu „uzupełnienia wiedzy w zakresie zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie”.

Zauważyć należy, że postulowana modyfikacja wypaczałaby konstrukcję przywołanego przepisu, który jako ogólny nie hierarchizuje dziedzin wiedzy będących przedmiotem szkoleń, zwłaszcza że w różnym czasie i dla różnych grup zawodowych objętych działalnością szkoleniową KSSiP potrzeby szkoleniowe mogą być zgoła odmienne. Nie negując przydatności „wiedzy o zachowaniach polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie”, nie sposób jednak nie dostrzec, że wiedza ta w praktyce jest przydatna prokuratorom oraz sędziom orzekającym w wydziałach karnych, cywilnych i rodzinnych, ale już nie sędziom z wydziałów gospodarczych. Co więcej, nawet będąc niewskazaną wprost w przepisach - jak chcieliby projektodawcy - jest ona ujmowana w tematyce szkoleń organizowanych przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury⁷.

Korekty redakcyjnej wymagają przepisy przejściowe ujęte w art. 4-6 projektu, gdyż w każdym z nich błędnie odwołano się do stosownych przepisów ustawy zmienianej w „art. 1” czyli Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w sytuacji gdy przywołane w nich przepisy są przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, czyli ustawy zmienianej w art. 2 projektu.

Z przytoczonych względów ewentualne dalsze procedowanie projektu wymaga wprowadzenia zmian eliminujących budzące zastrzeżenia rozwiązania normatywne oraz jego dopracowania pod względem legislacyjno-redakcyjnym.

Z wyrazami szacunku
Robert Hernand

⁷ Zob.: harmonogramy działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, <https://www.kSSIP.gov.pl/node/5025>.